

Fastställt: Kommunfullmäktige
2017-09-14 § 20

Gäller för: Bildnings- och
omsorgsnämnden

Dokumentansvarig: Förvaltningschef

Revidering 2018-08-28 §

Dnr : BON2018/229-229-x

Avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning

Innehåll

1. Inledning	3
1.1. Avgifter enligt socialtjänstlagen	3
1.2. Avgifter enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade.....	3
1.3. Annat bistånd	3
2. Så beräknas avgiften	3
2.1. Inkomst.....	4
2.2. Pengar kvar för personliga behov	4
2.3. Maxtaxa.....	5
3. Viktigt att veta.....	5
3.1. Avbeställning	5
3.2. Sjukhusvistelse.....	5
3.3. Avgiften räknas om varje år.....	5
3.4. Betalning av avgift.....	5
3.5 Rätt att överklaga	6
4. Taxetabell insatser enligt socialtjänstlagen.....	7
4.1. Maxtaxa.....	7
4.2. Avgifter	7
5. Taxetabell insatser enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade	7
5.1 Avgifter	7

1. Inledning

För stöd- och serviceinsatser tar Bollebygds kommun ut en avgift.

1.1. Avgifter enligt socialtjänstlagen

Stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär medför inte kostnadsansvar för den enskilde. Kommunen får dock ta ut avgift för vissa tjänster t.ex. hemtjänst, dagverksamhet, bostad i särskilt boende eller för annan liknande social tjänst. Avgifterna får inte överstiga kommunens självkostnader. I fråga om avgifter för hemtjänst, dagverksamhet och bostad i särskilt boende finns ytterligare bestämmelser i socialtjänstlagen. Avgifterna baseras på prisbasbeloppet¹.

1.2. Avgifter enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade

Utgångspunkten är att stöd och service som ges enligt LSS ska vara avgiftsfri. Kommunen får dock ta ut skäliga avgifter för bostad, fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter (19 § lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS). Sådan avgift får tas ut av dem som har hel ålderspension, hel sjukersättning eller hel aktivitetsersättning enligt socialförsäkringsbalken eller annan inkomst av motsvarande storlek, enligt de grunder kommunen bestämmer. Avgifterna får dock inte överstiga kommunens självkostnader. Kommunen ska se till att den enskilde får behålla tillräckliga medel för sina personliga behov.

Den som har bostad enligt LSS får själv ansvara för sina matkostnader. Kommunen kan ta ut avgift för måltid som serveras i anslutning till en insats.

Om någon som är under 18 år får omvårdnad i ett annat hem än det egna med stöd av LSS, är föräldrarna skyldiga att i skälig utsträckning bidra till kommunens kostnader för omvårdnaden (20 § LSS). Kommunen får i sådana fall uppbära underhållsbidrag som avser barnet. För barn som är placerade utanför det egna hemmet längre tid än en månad ska beslut om föräldrars ersättningsskyldighet fattas enligt bildnings- och omsorgsnämndens Riktlinjer för handläggning av föräldrars ersättning till kommunen för placerade barn,

---

¹ Prisbasbeloppet fastställs av regeringen och justeras varje år. De belopp som anges i dokumentet är beräknande utifrån det aktuella prisbasbeloppet 2019 (46 500 kronor).

BON 2016:300). För kortare placeringar t.ex. på korttidshem eller stödfamilj tas det ut en avgift för mat.

1.3. Annat bistånd

Annat bistånd i olika former beviljas i vissa fall. De insatser som beviljas enligt LSS är avgiftsfria och likaså är dessa om de beviljas enligt SoL till exempel "annat bistånd i form av personlig assistans". I övrigt avgiftsbeläggs annat bistånd. Det är emellertid handläggaren som, genom ett avgiftsbeslut, beslutar om avgift ska tas ut. I vissa fall kan ett beslut om annat bistånd bli avgiftsfritt till exempel med motiveringen att det är en kortvarig och vårdande insats.

2. Så beräknas avgiften

Vilken avgift den enskilde ska betala avgörs bland annat av hens inkomst, bostadskostnad och vilka insatser som beviljats.

Så här räknar vi ut avgift:

- + Nettoinkomst per månad
- + Bostadstillägg/bidrag
- Boendekostnad per månad
- Minimibelopp per månad
- = Avgiftsutrymme i kronor/månad

2.1. Inkomst

Som inkomst räknas alla skattepliktiga inkomster såsom lön, aktivitets- och sjukersättning samt inkomst av näringsverksamhet och inkomst av kapital. Även vissa skattefria ersättningar och bidrag räknas som inkomst bland annat bostadstillägg och bostadsbidrag. Förmögenhet räknas inte som inkomst.

Om den enskilde är gift beräknas inkomsten som hälften av den sammanlagda inkomsten om sökande bor tillsammans med sin make/maka. Bor den enskilde och hens make/maka på olika ställen beräknas inkomsten som om sökande vore ensamstående. Om den enskilde är ogift men sambo beräknas inkomsten som om hen vore ensamstående.

Den enskilde ska redovisa aktuella inkomstuppgifter på fastställd blankett. Om den enskilde inte gör detta tar kommunen ut avgift enligt fastställd taxa. Den enskilde är skyldig att själv informera om ändrade förhållanden som sker under året och som kan påverka beräkningen av avgiften.

2.2. Pengar kvar för personliga behov

Innan avgiften fastställs räknas den enskildes så kallade förbehållsbelopp ut. Detta består av ett minimibelopp som ska täcka den enskildes normala levnadsomkostnader samt boendekostnad. Förbehållsbeloppet dras från den enskildes nettoinkomst och det som återstår kallas avgiftsutrymme. Beroende på hur stort avgiftsutrymmet är kan avgiften minskas. Finns inget avgiftsutrymme tas ingen avgift ut.

2.2.1. Bostadskostnad

Bostadskostnaden består av hyra för den som bor i hyreslägenhet och månadsavgift för den som bor i bostadsrätt. Viss del av räntekostnaden för bostadslån räknas som bostadskostnad. Kostnad för bostadens uppvärmning och varmvatten räknas också som bostadskostnad, däremot inte hushållsel.

Den som bor i småhus får räkna med tomträttsavgäld, kommunal fastighetsavgift samt viss del av räntekostnaden för bostadslån. Kostnad för bostadens uppvärmning och övriga driftskostnader beräknas enligt Pensionsmyndighetens schablonbelopp för 2019.

Bostadskostnaden delas med det antal vuxna personer som delar hushåll.

2.2.2. Minimibelopp

Minimibeloppet 2019 är för personer 60 år eller yngre

- 5774 kr per månad för ensamstående
- 4879 kr per månad för sammanlevande makar och sambor

Minimibeloppet 2019 är för personer 61 år eller äldre

- 5249 kr per månad för ensamstående
- 4435 kr per månad för sammanlevande makar och sambor

Minibeloppet regleras i socialtjänstlagen och ska täcka kostnader för den enskildes personliga behov. I beloppet ingår kostnader för:

- livsmedel
- möbler
- kläder och skor
- resor
- fritid
- hygienprodukter
- hushållsel
- öppen hälso- och sjukvård
- husgeråd
- tandvård
- dagstidning
- läkemedel
- telefon
- TV-avgift
- hemförsäkring
- förbrukningsvaror

2.2.2.1 Höjning av minibelopp

Om kostnaderna för någon del i minimibeloppet överstiger normala kostnader eller om den enskilde har andra varaktigt fördyrande levnadsomkostnader kan hen i vissa fall få ett individuellt tillägg. Detta läggs till minimibeloppet och kan därmed minska avgiften. För den som har matabonnemang eller matdistribution ska minimibeloppet höjas med mellanskillnaden mellan beloppet för livsmedel och kommunens måltidsavgift. Även den som har minderåriga barn som bor hemma har rätt till ett höjt minimibelopp.

2.2.2.2. Sänkning av minibelopp

Minimibeloppet kan sänkas i vissa fall. Det gäller när den enskilde inte har en utgiftspost som ingår i minibeloppet. För den som bor på särskilt boende ingår hushållsel och TV-avgift i din hyra. Minimibeloppet sänks därför med motsvarande kostnad.

2.3. Maxtaxa

Den avgift kommunen tar ut för hemtjänst, korttidsboende, trygghetslarm, dagverksamhet och kommunal sjukvård får högst vara 2 089 kronor per månad och för särskilt boende 2 146 kronor per månad. Detta kallas maxtaxa.

3. Viktigt att veta

3.1. Avbeställning

Om den enskilda meddelar kommande frånvaro, t.ex. vistelse på annan ort, senast en vecka innan blir hen avgiftsbefriad. En längre tids uppehåll kan innebära omprövning av biståndsbeslutet.

Om den enskilde har matdistribution och vill avbeställa denna ska det göras det senast två dagar innan för att bli avgiftsbefriad. Om avbeställning sker senare tas full avgift ut.

3.2. Sjukhusvistelse

Om den enskilde inte kan nyttja insatsen på grund av att sjukhusvistelse blir hen avgiftsbefriad för denna tid.

3.3. Avgiften räknas om varje år

Avgifterna är knutna till prisbasbeloppet som justeras varje år. Nytt avgiftsbeslut fattas därför varje år. Den enskilde är skyldig att själv meddela om ändrade ekonomiska förhållande sker som kan påverka avgiften. Justering av avgift görs inte retroaktivt.

3.4. Betalning av avgift

Den enskilde betalar avgift en månad i efterskott.

Den som beviljas insatser skall betala avgiften från den dagen då insatserna startar.

I de fall insatser avslutas (gäller även vid dödsfall) avslutas debiteringen samma dag.

Vid korttidsvistelse debiteras enligt maxtaxan per dygn exklusive matkostnaden.

Uttag av avgift

Uttagandet av avgift är individuellt och avgiften tas alltså ut per individ och inte per hushåll.

Jämkning av avgift

Om den ene maken/makan flyttar till särskilt boende kan avgiften jämkas i de fall den kvarboende maken/maken får ekonomiska svårigheter att bo kvar i den tidigare gemensamma bostaden.

Dubbelt boende

Den som flyttar till SÄBO och inte hinner avveckla din tidigare bostad får du räkna med båda bostadskostnaderna när din avgift beräknas under högst tre månader. Reduceringen sker endast för den som kan styrka att hyresrätten är uppsagd eller lämnad till försäljning.

Denna regel om reducerad hyra vid dubbel bosättning gäller inte personer som har en förmögenhet som överstiger tre prisbasbelopp (139 500 kronor).

3.5 Rätt att överklaga

Besked om avgift ska meddelas alltid skriftligt tillsammans med information om hur man överklagar (besvärshänvisning).

4. Taxetabell insatser enligt socialtjänstlagen

4.1. Maxtaxa

Hemtjänst, korttidsboende, trygghetslarm, dagverksamhet, annat bistånd och kommunal sjukvård	2 089 kronor/månad
Särskilt boende	2 146 kronor/månad

4.2. Avgifter

Annat bistånd	140 kronor/beslutad timma
Dagverksamhet	63 kronor/tillfälle
Dagverksamhet, mat	55 kronor/portion
Frukost i trygghetsboende	35 kronor/portion
Hemsjukvård	337 kronor/månad
Hemtjänst exkl. städ	140 kronor/beslutad timma
Hjälpmedel, hämtning och rengöring	530 kronor
Hjälpmedel, utprovning	84 kronor
Installation av trygghetslarm	200 kronor engångsavgift
Korttidsboende, mat	125 kronor/dygn
Korttidsboende	63 kronor/dygn (maxtaxa)
Mat	55 kronor/portion
Mat, utkörningsavgift	10 kronor/portion
Sondnäring	50 kr/dygn (1 500 kronor/månad)
Städ	188 kronor/beslutad timma
Särskilt boende, matabonnemang	3 800 kronor/månad
Särskilt boende, service och omvårdnad	2 146 kronor/månad (maxtaxa)
Trygghetslarm	184 kronor/månad

5. Taxetabell insatser enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade

5.1 Avgifter

Korttidsvistelse, mat	55 kronor/dag

Bostad med särskild service för ungdomar under 18 år	Enligt riktlinjer för handläggning av föräldrars ersättningsskyldighet för placerade barn
Bostad med särskild service för ungdomar som fyllt 19 år och har aktivitetsersättning	1 910 kronor/månad för mat